

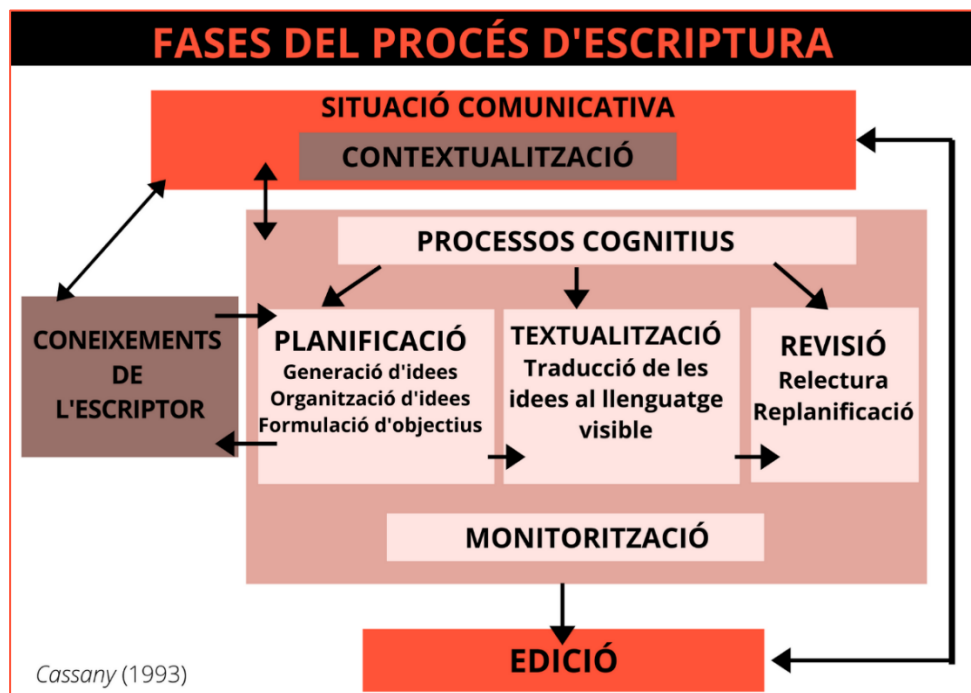
HABILITATS COMUNICATIVES

Escriure: El procés d'escriptura

La persona competent en escriptura no escriu a raig sinó que segueix un procés. Cada fase del procés d'escriptura requereix posar en joc unes estratègies i habilitats que cal aprendre.

Quan aconseguim que els nostres alumnes segueixin un procés a l'hora d'escriure, els estem ajudant a transformar el coneixement en lloc de reproduir-lo, perquè s'estan plantejant què saben però també com ho comuniquen. En definitiva, saber seguir un procés d'escriptura ajuda a aprendre coneixements de la nostra matèria.

Entre els models d'interpretació del procés d'escriptura destaca el de Flower i Hayes (1983) per tal com descriu detalladament les diverses operacions intel·lectuals que es fan per escriure un text:

Elaborar un text pressuposa, doncs, un procés que implica tres accions: planificar, textualitzar i revisar.

No és un procés lineal; al contrari, és recursiu, de reelaboració constant i cíclica de les informacions i de les frases dels textos. Per exemple, la revisió intervé en tot el procés, ja que s'ha de revisar la planificació, el text en el mateix moment que s'escriu i, al final, tant el conjunt del procés com el resultat.

P L A N I F I C A R	<ul style="list-style-type: none"> ● Determinar la situació de comunicació: objectius, destinatari... ● Representar-se el text com a producte final. ● Generar i seleccionar idees que s'adiguin amb l'objectiu. ● Tenir en compte allò que s'escriu i la forma com s'escriu. ● Utilitzar material, pautes, per orientar l'acció posterior. ● Utilitzar tècniques per organitzar les idees (esquemes, mapes...). <p><i>És una bona manera d'organitzar la superestructura del text.</i></p>
T E X T U A L I T Z A R	<p>Donar forma lingüística als aspectes planificats.</p> <p>Per aconseguir-ho s'ha de tenir capacitat per:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Organitzar la superestructura del text a partir dels esquemes previs que s'han fet, introduint-hi marcadors com ara títols, subtítols, negretes..., per ajudar el lector. ● Fer atenció al text, de manera que tingui cohesió i coherència. ● Fer atenció a les frases: l'ordre dels mots. ● Fer atenció a la gramàtica i a l'ortografia.
R E V I S A R	<p>Examinar el producte obtingut:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Comparar l'escrit amb la planificació que se n'havia fet. ● Parar atenció al contingut i la forma. ● Fer atenció al procés que s'ha seguit. ● Ajustar, reescriure, refer tot el que es cregui convenient.

Procés de producció de textos. JORBA *et al.* (1998).

És la gestió del docent, en les demandes, orientacions, intervenció en tots els passos del procés i exigència en el resultat, la que ha de facilitar la millora de les produccions escrites. Per tant, si volem que l'alumne aprengui a seguir un procés d'escriptura, és convenient que es posin en marxa una sèrie d'accions que, per si mateixes, esdevenen contextos d'aprenentatge de la llengua escrita:

- Encarregar produccions escrites freqüents, que impliquin crear un text escrit, més enllà de formular respostes breus.
- Modelar les fases del procés, en què es destaquï la planificació, l'ordenació de les idees, la reformulació i autoregulació del text...
- Analitzar models per copsar-ne l'estructura del text, els connectors que s'utilitzen i el registre lèxic.

- Corregir els esborranys i no l'escrit definitiu de l'alumne, per ajudar-lo a incorporar la idea de les revisions successives i per respectar el seu producte final.
- Contrastar les produccions elaborades individualment amb les del petit o gran grup per estimular la reflexió sobre els textos propis.
- Plantejar activitats de coavaluació, conduïdes pel docent, per regular i autoregular els textos en algun aspecte que es consideri rellevant (contextualització, superestructura, ortografia, cohesió, coherència, etc.).
- Facilitar i/o elaborar conjuntament bases d'orientació que garanteixin l'aprenentatge del procés d'escriptura.

BIBLIOGRAFIA CONSULTADA

Us convidem a llegir aquests títols de referència per ampliar la informació:

- CASSANY, D.; LUNA, M.; SANZ, G. (1993). *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó.
- JORBA, Jaume *et al.* (1998). *Parlar i escriure per aprendre. Ús de la llengua en situació d'ensenyament-aprenentatge des de les àrees curriculars*. Bellaterra: ICE de la UAB.